

**NASIONALE
SENIORSERTIFIKAAT**

GRAAD 11

NOVEMBER 2023

REKENINGKUNDE V1

PUNTE: 150

TYD: 2 uur

Hierdie vraestel bestaan uit 12 bladsye, insluitend 'n
formuleblad en 'n 8 bladsy-antwoordeboek.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

Lees die volgende instruksies aandagtig deur en volg dit noukeurig.

1. Beantwoord AL die vrae.
2. 'n Spesiale ANTWOORDEBOEK word verskaf waarin jy AL die vrae moet beantwoord.
3. 'n Formuleblad met Finansiële Aanwysers is aan die einde van hierdie vraestel aangeheg.
4. Toon AL die bewerkings om deelpunte te verdien.
5. Jy mag 'n nieprogrammeerbare sakrekenaar gebruik.
6. Jy mag 'n donker potlood of blou/swart ink gebruik om die vrae te beantwoord.
7. Toon ALLE bewerkings tot EEN desimale punt, waar van toepassing.
8. Skryf netjies en leesbaar.
9. Gebruik die inligting in die tabel hieronder as 'n riglyn wanneer jy die vraestel beantwoord. Probeer om NIE daarvan af te wyk NIE.

VRAAG	ONDERWERP	PUNTE	TYD (minute)
1	Rekeningkundige vergelyking en Vaste bate-nota	20	15
2	Staat van Omvattende Inkomste	45	40
3	Staat van Finansiële Posisie en Notas tot Finansiële State	50	40
4	Finansiële aanwysers en Vertolking van Finansiële State	35	25
TOTAAL		150	120

HOU HIERDIE
BLADSY OOP.

VRAAG 1: REKENINGKUNDIGE VERGELYKING EN VASTE BATE-NOTA**(20 punte; 15 minute)****1.1 REKENINGKUNDIGE VERGELYKING****GEVRA:**

Voltooi die tabel wat verskaf word om die effek op die rekeningkundige vergelyking vir die transaksies hieronder gelys aan te dui. Volg die voorbeeld wat verskaf word.

(8)

LET WEL: Neem aan dat die banksaldo ongunstig is en die deurlopende voorraadstelsel in gebruik is vir alle transaksies.

Voorbeeld: Koop handelsvoorraad op krediet.

- 1.1.1 Die rekening van 'n debiteur wat nie opgespoor kon word nie, moet as oninbaar afgeskryf word.
- 1.1.2 Belas die agterstallige rekening van 'n debiteur met rente.
- 1.1.3 'n Vennoot, M Stick, het skryfbehoeftes uit die kantoor vir eie gebruik geneem.
- 1.1.4 Die kredietsaldo van 'n debiteur moet na sy rekening in die krediteuregrootboek oorgeplaas word.

1.2 VASTE (TASBARE) BATES

Die inligting het betrekking op SANDI BROERS vir die finansiële jaar geëindig 28 Februarie 2023.

GEVRA:

Bereken die ontbrekende syfers aangedui deur (i) tot (iii) op die Vaste Bate-nota. (12)

INLIGTING:

A. Nota tot die Staat van Finansiële Posisie:

VASTE BATES	GEBOU	VOERTUIG	TOERUSTING
Drawaarde (1 Maart 2022)		1 190 000	360 000
Kosprys	(i)	1 950 000	970 000
Opgehoopte waardevermindering	0	(760 000)	(610 000)
Bewegings			
Byvoegings	500 000	0	270 000
Vervreemdings	0	(ii)	0
Waardevermindering	0	(270 000)	(iii)
Drawaarde (28 Feb. 2023)			
Kosprys	6 150 000		
Opgehoopte waardevermindering			

B. Addisionele Inligting

- Waardevermindering word soos volg bereken:
Toerusting – 10% p.j. op drawaarde.
Voertuig – 15% p.j. op kosprys.
- Gedurende die finansiële jaar is uitbreidings aan die geboue voltooi.
- 'n Ou voertuig, kosprys R300 000, is teen drawaarde op 31 Augustus 2022 verkoop. Die opgehoopte waardevermindering op die voertuig was R240 000 op 1 Maart 2022.
- Nuwe toerusting is op 1 November 2022 aangekoop.

VRAAG 2: STAAT VAN OMVATTENDE INKOMSTE**(45 punte; 40 minute)**

- 2.1 Kies 'n AARP-beginsel uit KOLOM B wat by die beskrywing in KOLOM A pas. Skryf slegs die letter (A–E) langs die vraagnommers (2.1.1 tot 2.1.4) in die ANTWOORDEBOEK neer.

KOLOM A		KOLOM B	
2.1.1	Inkomste en uitgawes moet in die huidige finansiële jaar aangeteken word	A	Wesenlikheid
2.1.2	Sake van die eienaar van 'n besigheid moet apart van die rekords van die besigheid gehou word	B	Besigheids-entiteit
2.1.3	Finansiële inligting relevant tot 'n leser van finansiële state moet afsonderlik geopenbaar word	C	Paring
2.1.4	Die aanname dat die besigheid in die toekoms sal voortgaan	D	Omsigtigheid
		E	Lopende saak

(4 x 1) (4)

2.2 GOVEA HANDELAARS

Die inligting het betrekking op die finansiële jaar geëindig 28 Februarie 2023.

GEVRA:

Voltooi die Staat van Omvattende Inkomste vir die jaar geëindig 28 Februarie 2023.

(41)

LET WEL: Sommige bedrae is in die ANTWOORDEBOEK ingeskryf.

INLIGTING:

A. Uittreksel uit die Vooraansuiweringsproefbalans op 28 Februarie 2023

Kapitaal: Govner	595 750
Kapitaal: Veaner	595 750
Handelsvoorraad	242 650
Debiteurekontrole	168 250
Voorsiening vir oninbare skulde	10 150
Krediteurekontrole	225 600
Verkope	5 701 320
Koste van verkope	3 563 350
Huur inkomste	82 100
Verbruiksgoedere	41 450
Rente op vaste deposito	53 250
Rente op agterstallige rekening van debiteure	4 250
Rente op lening	?
Versekering	43 150
Salarisse en lone (insluitend werkgewersbydrae)	896 250
Oninbare skulde	8 990
Oninbare skulde verhaal	1 890

B. Die volgende aansuiwerings is nie deur die boekhouer in ag geneem nie:

- Beskadigde goedere met 'n kosprys van R3 500 is teen 'n winsopslag van 50% op kosprys verkoop.
- Voorraad ter waarde van R17 400 is tydens 'n inbraak op 15 Februarie 2023 gesteel. Die versekeringsmaatskappy het ingestem om 80% van die voorraadwaarde in Maart 2023 te betaal.
- Voorraadopnames op 28 Februarie 2023 het die volgende aan die lig gebring:
 - Handelsvoorraad, R214 500
 - Verbruiksgoedere gedurende die finansiële jaar gebruik, R35 350.
- 'n Debiteur wie se rekening as oninbaar afgeskryf is, het die bedrag van R810 betaal. Dit is verkeerdelik in die oninbare skuldrekening gekrediteer.
- Die voorsiening vir oninbare skulde moet tot R8 150 verminder word.
- Versekering sluit 'n premie van R4 950 in vir die tydperk 1 Januarie 2023 tot 30 Junie 2023.
- Huur inkomste sluit die huur vir Maart 2023 in.
LET WEL: Huur is verhoog met R250 op 1 Oktober 2022.
- Een werknemer is verkeerdelik uit die salarisjoernaal weggelaat. Die besonderhede van sy salaris is soos volg:

Netto salaris	Totale aftrekkings	Bydraes
R24 500	30% van bruto salaris	R3 850

- Diverse uitgawes is die balanserende syfer.

**VRAAG 3: STAAT VAN FINANSIËLE POSISIE EN NOTAS
TOT FINANSIËLE STATE**

(50 punte; 40 minute)

Vennote H. Hockey en T. Tennis is eenaars van die besigheid Ball Sport Traders. Jy word voorsien van inligting vir die finansiële jaar geëindig 28 Februarie 2023.

GEVRA:

- 3.1 Bereken die rente op kapitaal van Vennoot Hockey. (4)
- 3.2 Voltooi die Privaatrekening-nota op 28 Februarie 2023. (17)
- 3.3 Voltooi die Staat van Finansiële Posisie op 28 Februarie 2023. (29)

LET WEL: Sommige bedrae is in die ANTWOORDEBOEK ingeskryf.

INLIGTING:

A. Uittreksel uit die rekords op 28 Februarie 2023

Kapitaal: Hockey	R 1 680 000
Kapitaal: Tennis	1 120 000
Privaatrekening: Hockey Dr)	32 670
Privaatrekening: Tennis (Kr)	58 030
Onttrekkings: Hockey	623 150
Onttrekkings: Tennis	563 250
Verbandlening	?
SAID (LBS)	75 330
Vaste bates teen drawaarde	?
Vaste deposito: Gold bank	582 000
Voorraad	286 400
Debiteurekontrole	204 600
Voorsiening vir oninbare skulde	10 230
Bank (Kr)	101 500
Wisselgeld	20 200
Pensioenfonds	75 330
Vooruitbetaalde uitgawes	62 420
Opgelope uitgawes	32 700
Krediteurekontrole	763 860
Wins en verlies	1 490 120

B. Die vennootskapsooreenkoms maak voorsiening vir die volgende:

- (i) Vennote het 'n jaarlikse salaris van R480 000 ontvang. Die werklading van T. Tennis is egter vanaf 1 Januarie 2023 verminder en daarom is sy salaris met R15 000 p.m., vanaf daardie datum verminder.
- (ii) Vennoot Hockey is geregtig op 'n bonus van 80% van sy maandelikse salaris.
- (iii) Rente op kapitaal moet teen 12% p.j. bereken word.

Let daarop dat Vennoot Hockey sy kapitaalbydrae verhoog het met R200 000 op 1 September 2022. Hierdie transaksie is gedurende die jaar aangeteken.

- (iv) Die oorblywende wins / verlies moet gelykop tussen die vennote verdeel word.

C. Onttrekkings:

Vennoot Hockey het handelsvoorraad vir sy eie gebruik geneem. Die kosprys van hierdie goedere was R3 500 maar is aangeteken as R5 300. Dit moet reggestel word.

D. Addisionele Inligting:

- (i) 20% van die vaste deposito verval op 30 Junie 2023.
- (ii) Die leningstaat wat op 28 Februarie 2023 ontvang is, het die volgende aangedui:

Openingsaldo aan die begin van die jaar	R 710 500
Rente gekapitaliseer gedurende die jaar	78 200
Terugbetalings, insluitend rente, gedurende die jaar	178 900
Eindsaldo aan die einde van die jaar	?

Die onderneming beplan om 15% van die leningsaldo oor die volgende finansiële jaar af te betaal.

E. Vaste bates teen drawaarde is die balanseerende syfer.

**VRAAG 4: FINANSIËLE AANWYSERS EN VERTOLKING
VAN FINANSIËLE STATE****(35 punte; 25 minute)**

Jy word voorsien van die inligting van Yoyo Vennote vir die finansiële jaar geëindig
28 Februarie 2023.

GEVRA:

4.1 Bereken die volgende finansiële aanwysers op 28 Februarie 2023:

- % Bedryfsuitgawes op verkope (2)
- Vuurproefverhouding (4)
- Skuld-ekwiteitverhouding (3)
- % Opbrengs op gemiddelde vennote (eienaars-) ekwiteit (5)

LET WEL: Verskaf syfers, tendense, finansiële aanwysers of berekeninge in
ELKE geval, om jou kommentaar en verduidelikings te ondersteun.

- 4.2 Verduidelik of die besigheid sy uitgawes doeltreffend bestuur. Identifiseer
TWEË finansiële aanwysers (met syfers) om jou verduideliking te ondersteun. (6)
- 4.3 Vennoot Yozo is bekommerd oor die likiditeitsposisie. Verduidelik of hy
geregverdig is of nie. Haal TWEË finansiële aanwysers aan, met syfers. (6)
- 4.4 Die vennote het die maandelikse paaielemente op die lening verhoog. Verduidelik
die effek hiervan op die finansiële risiko van die onderneming. Haal EEN
finansiële aanwyser aan met syfers ter ondersteuning van jou verduideliking. (4)
- 4.5 Verduidelik of die vennote tevrede moet wees met die % opbrengs wat deur hul
belegging in hierdie vennootskap verdien word. Haal EEN finansiële aanwyser
aan, met syfers. (5)

INLIGTING:

A. Uittreksel uit die Staat van Omvattende Inkomste vir die jaar geëindig 28 Februarie:

	2023	2022
Verkope	3 380 400	2 670 000
Bruto wins	1 352 160	1 201 500
Bedryfsuitgawes	845 100	774 300
Netto wins vir die jaar	591 570	347 100

B. Uittreksel uit die Staat van Finansiële Posisie op 28 Februarie:

	2023	2022
Bedryfsbates	557 800	656 480
Voorraad (slegs handelsvoorraad)	231 800	350 600
Handels- en ander ontvangbares	183 400	142 600
Kontant en kontantekwivalente	142 600	163 280
Vennote se Ekwiteit	2 176 210	1 945 920
Kapitaal: Yoza	1 520 000	1 100 000
Kapitaal: Yoga	600 000	800 000
Privaatrekening: Yoza	36 010	20 000
Privaatrekening: Yoga	20 200	25 920
Lening: Komani bank	1 300 200	1 500 000
Bedryfslaste	278 900	410 300

C. Finansiële aanwysers bereken op 28 Februarie:

	2023	2022
% bruto wins op verkope	40%	45%
% bedryfsuitgawes op verkope	?	29%
% Netto wins op verkope	17,5%	13%
Bedryfsverhouding	2 : 1	1,6 : 1
Vuurproefverhouding	?	0,7 : 1
Debiteure-invorderingperiode	29 dae	36 dae
Skuld-ekwiteitverhouding	?	0,7 : 1
% Opbrengs op vennote (eienaars) ekwiteit	?	17,8%

D. Addisionele Inligting:

Rente op lening	11%	11%
Rente op vaste deposito	8%	8%

GRAAD 11 REKENINGKUNDE FORMULEBLAD MET FINANSIËLE ANWYSERS

$\frac{\text{Brutowins}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Brutowins}}{\text{Koste van Verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Nettowins}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$
$\frac{\text{Bedryfsuitgawes}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Bedryfswins}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$	
$\frac{\text{Totale verdienste per vennoot}}{\text{Gemiddelde eienaarsbelang van vennoot}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Nettowins}}{\text{Gemiddelde eienaarsbelang}} \times \frac{100}{1}$	
Bedryfsbates : Bedryfslaste	(Bedryfsbates – Voorraad) : Bedryfslaste	
(Handel en ander ontvangbares + Kontant en kontantekwivalente) : Bedryfslaste		
$\frac{\text{Gemiddelde debiteure}}{\text{Kredietverkope}} \times \frac{365}{1}$	$\frac{\text{Gemiddelde krediteure}}{\text{Kredietaankope}} \times \frac{365}{1}$	
$\frac{\text{Gemiddelde voorraad}}{\text{Koste van verkope}} \times \frac{365 \text{ of } 12}{1}$	$\frac{\text{Koste van verkope}}{\text{Gemiddelde voorraad}}$	
Langtermynlenings : Eienaarsbelang	Totale bates : Totale laste	

testpapers.co.za for more past exam papers

testpapers.co.za for more past exam papers

testpapers.co.za for more past exam papers

testpapers.co.za for more past exam papers

Naam:

**NASIONALE
SENIORSERTIFIKAAT**

GRAAD 11

NOVEMBER 2023

**REKENINGKUNDE V1
ANTWOORDEBOEK**

VRAAG	MAKS. PUNTE	PUNTE BEHAAL	GEMODEREERDE PUNTE
1	20		
2	45		
3	50		
4	35		
	150		

Hierdie antwoordeboek bestaan uit 8 bladsye.

VRAAG 1

1.1

Nr.	B	E	L
vb.	+	0	+
1.1.1			
1.1.2			
1.1.3			
1.1.4			

8

1.2 SANDI BROERS

BEWERKINGS	ANTWOORD
(i) Kosprys van geboue op 1 Maart 2023	
(ii) Drawaarde van voertuie verkoop	
(iii) Totale waardevermindering op toerusting	

12

TOTALE PUNTE

20

VRAAG 2

2.1

2.1.1	
2.1.2	
2.1.3	
2.1.4	

4

2.2 Staat van Omvattende Inkomste vir die jaar geëindig 28 Februarie 2023

Verkope	
Koste van verkope	
Bruto wins	
Ander inkomste	
Korting ontvang	11 280
Bruto bedryfsinkomste	
Bedryfsuitgawes	
Korting toegestaan	3 360
Waardevermindering	298 350
Diverse uitgawes	
Bedryfswins	566 400
Wins voor rente uitgawe	
Netto wins vir die jaar	478 900

41

TOTALE PUNTE

45

VRAAG 3

3.1 **Bereken: Die rente op kapitaal vir Vennoot Hockey**

--

4

3.2	PRIVAATREKENINGE	HOCKEY	TENNIS
	Salarisse	480 000	
	Bonusse		
	Rente op kapitaal		134 400
	Primêre verdeling van wins		
	Finale verdeling van wins		
	Onttrekkings vir die jaar		(563 250)
	Behoue inkomste vir die jaar		
	Saldo aan die begin van die jaar		
	Saldo aan die einde van die jaar		

17

3.3 STAAT VAN FINANSIËLE POSISIE OP 28 FEBRUARIE 2023

BATES	
NIE-BEDRYFSBATES	
Vaste bates	
Finansiële bates	
BEDRYFSBATES	
Voorrade	
Handels en ander ontvangbares	
Kontant en kontantekwivalente	
TOTALE BATES	
EKWITEIT EN LASTE	
EIENAARSBELANG	
Kapitaal	2 800 000
Privaatrekeninge	
NIE-BEDRYSLASTE	
Verbandlening	
BEDRYFSLASTE	
Handels en ander betaalbares	
TOTALE EKWITEIT EN LASTE	

29

TOTALE PUNTE

50

VRAAG 4

4.1 Bereken die volgende finansiële aanwysers op 28 February 2023.

% Bedryfsuitgawes op verkope	
BEWERKINGS	ANTWOORD

Vuurproefverhouding	
BEWERKINGS	ANTWOORD

Skuld-ekwiteitverhouding	
BEWERKINGS	ANTWOORD

% Opbrengs op gemiddelde vennote (eienaars) ekwiteit	
BEWERKINGS	ANTWOORD

2

4

3

5

- 4.2 Verduidelik of die besigheid sy uitgawes doeltreffend bestuur. Identifiseer TWEE finansiële aanwysers (met syfers) om jou verduideliking te ondersteun.

6

- 4.3 Venoot Yozo is bekommerd oor die likiditeitsposisie. Verduidelik of hy geregverdig is of nie. Haal TWEE finansiële aanwysers aan, met syfers.

6

- 4.4 Die vennote het die maandelikse paaielemente op die lening verhoog. Verduidelik die effek hiervan op die finansiële risiko van die onderneming. Haal EEN finansiële aanwyser aan met syfers ter ondersteuning van jou verduideliking.

4

- 4.5 Verduidelik of die vennote tevrede moet wees met die % opbrengs wat verdien word deur hul belegging in hierdie vennootskap. Haal EEN finansiële aanwyser aan, met syfers.

5

TOTALE PUNTE

35

TOTAAL: 150

NASIONALE SENIORSERTIFIKAAT

GRAAD 11

NOVEMBER 2023

REKENINGKUNDE V1 NASIENRIGLYN

PUNTE: 150

NASIENBEGINSELS:

1. Tensy anders getoon in die nasienriglyn, is strafpunte vir vreemde items slegs van toepassing indien 'n kandidaat nie punte op 'n ander plek in die vraag vir daardie item verloor het nie (geen vreemde-item-strafpunte vir misplaaste items). Geen dubbelpenalisering toegepas nie.
2. Strafpunte vir plasing of swak aanbieding (bv. besonderhede) is slegs van toepassing indien die kandidaat punte vir die bedrae vir daardie item verdien het.
3. Tensy anders getoon, ken volpunte toe vir 'n korrekte antwoord. Indien die antwoord foutief is, merk die bewerkings.
4. Indien 'n vooraansuiweringsyfer as 'n finale syfer getoon word, ken die bewerkingspunt toe vir daardie syfer (nie die metodepunt vir die antwoord nie). **LET WEL:** As syfers aangedui in nasienriglyn vir komponente van bewerkings, dra hierdie nie die metodepunt van die finale antwoord ook nie.
5. Tensy anders getoon, moet die positiewe of negatiewe effek van enige syfer in ag geneem word om die punt toe te ken. Indien geen + of – teken of hakie voorsien is nie, aanvaar dat die syfer positief is.
6. Waar dit getoon word, ken deelpunte toe om die kwaliteit van antwoorde van kandidate te differensieer.
7. Indien kandidate meer as die verlangde aantal antwoorde verskaf, ondersoek alle antwoorde tot voordeel van die kandidaat. Strafpunt kan toegeken word vir vreemde items indien kandidate volpunte vir 'n vraag gekry het (maks, -2 per vraag).
8. Hierdie nasienriglyn is nie vir verspreiding in die publiek nie; omdat sekere items dalk verkeerd gehanteer is. Aanpassings is gemaak a.g.v. die nuanses/konteks in sekere vrae.
9. Waar strafpunte toegeken word, kan die punte vir daardie afdeling van die vraag nie as 'n negatiewe syfer getoon word nie.
10. Waar metodepunte vir bewerking toegeken word, moet die nasiener eers die redelikheid van die antwoord ondersoek voordat die punt toegeken word.
11. 'Bewerking' beteken kontroleer bewerking. 'Een deel korrek' beteken bewerking en een deel korrek. **LET WEL:** kontroleer bewerking moet +, -, x, ÷, wees, volgens kandidaat se berekening (indien geldig) of nasienriglyn wees.
12. Bewerkings: Moet nie punte vir bewerkings toeken waar die teller en noemer omgeruil is nie. Dit is ook van toepassing op verhoudings.
13. Met die toekenning van metodepunte, maak seker dat kandidate nie volpunte kry vir enige item wat gedeeltelik foutief is nie. Dui aan met 'n ☒.
14. Wees bedag daarop dat party kandidate geldige alternatiewe buite hierdie nasienriglyn kan gee. Neem kennis dat een kommentaar meer as een korrekte aspek kan aanspreek.
15. Kodes: f = vreemde item; p = plasing/aanbieding.

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 8 bladsye.

VRAAG 1

1.1

Nr.	B	E	L
bv.	+	0	+
1.1.1	- ✓	- ✓	0
1.1.2	+ ✓	+ ✓	0
1.1.3	0	+ ✓ - ✓	0
1.1.4	+ ✓	0	+ ✓

8

Indien geen inskrywing in 'n kolom aangedui word nie, aanvaar 0, -1 per reël vir vreemde inskrywing.

1.2 SANDI BROERS

BEWERKINGS	ANTWOORD
(i) Kosprys van geboue op 1 Maart 2023 $6\,150\,000 - 500\,000$	$5\,650\,000$ ✓✓
(ii) Drawaarde van voertuie verkoop $300\,000 \checkmark - (240\,000 \checkmark + 22\,500 \checkmark \checkmark)$ $(300\,000 \times 15\% \times \frac{6}{12})$ 262 500 drie punte	$37\,500$ ✓ een deel korrek
(iii) Totale waardevermindering op toerusting $360\,000 \times 10\%$ $(270\,000 \times 10\% \times \frac{4}{12})$ $36\,000 \checkmark \checkmark$ + $9\,000 \checkmark \checkmark$	$45\,000$ ✓ een deel korrek

12

TOTALE PUNTE

20

VRAAG 2

2.1

2.1.1	Paring ✓
2.1.2	Besigheidsentiteit ✓
2.1.3	Wesenlikheid ✓
2.1.4	Lopende saak ✓

4

2.2 Staat van Omvattende Inkomste vir die jaar geëindig 28 Februarie 2023

Verkope 5 701 320 + 5 250 ✓✓	5 706 570 ✓*	
Koste van verkope 3 563 350 + 3 500	(3 566 850) ✓✓	
Bruto wins Verkope – KvV	2 139 720 ✓	6
Ander inkomste bewerking	91 630 ✓	
Korting ontvang	11 280	
Oninbare skulde verhaal 1 890 + 810	2 700 ✓✓	
Voorsiening vir oninbare skulde 10 150 – 8 150	2 000 ✓✓	
Huur inkomste 82 100 ✓ – 6 450 ✓✓	75 650 ✓*	
Bruto bedryfsinkomste BW + AI	2 231 350 ✓	10
Bedryfsuitgawes BBI – Bedr.W	(1 664 950) ✓	
Korting toegestaan	3 360	
Waardevermindering	298 350	
Handelsvoorraadtekort 242 650 ✓ – 17 400 ✓ – 3 500 ✓ – 214 500 ✓	7 250 ✓	
Voorraadverlies deur diefstal (17 400 x 20%)	3 480 ✓✓	
Verbruiksgoedere	35 350 ✓	
Oninbare skulde 8 990 + 810	9 800 ✓✓	
Versekering 43 150 ✓ – 3 300 ✓✓	39 850 ✓*	
24 500 x 100/70 Salarisse en lone 896 250 ✓ + 35 000 ✓✓ + 3 850 ✓	935 100 ✓*	
Diverse uitgawes balanseerende syfer	332 410 ✓	21
Bedryfswins	566 400	
Rente-inkomste 53 250 + 4 250	57 500 ✓✓	
Wins voor rente uitgawe Bedr.W + RI	623 900 ✓	4
Rente uitgawe WvRU – NW	(145 000) ✓	
Netto wins vir die jaar	478 900	41

TOTALE PUNTE

45

VRAAG 3

3.1 Bereken: Die rente op kapitaal vir Vennoot Hockey

$1\,680\,000 \times 12\% \times \frac{1}{2} = 100\,800$ ✓✓
 $1\,480\,000 \times 12\% \times \frac{1}{2} = 88\,800$ ✓✓ or 189 600 vier punte

OF $1\,480\,000 \times 12\% = 177\,600$ twee punte
 $200\,000 \times 12\% \times \frac{1}{2} = 12\,000$ twee punte

4

PRIVAATREKENINGE		HOCKEY	TENNIS
Salarisse	480 000 – 30 000	480 000	✓✓ 450 000
Bonusse	40 000 x 80%	✓✓ 32 000	
Rente op kapitaal	sien 3.1	☑ 189 600	134 400
Primêre verdeling van wins	bewerking	*☑ 701 600	*☑ 584 400
Finale verdeling van wins	bewerking	☑ 102 060	☑ 102 060
		803 660	686 460
Ontrekkings vir die jaar	623 150 – 1 800	✓✓ (621 350)	(563 250)
Behoue inkomste vir die jaar	bewerking	☑ 182 310	☑ 123 210
Saldo aan die begin van die jaar		✓ (32 670)	✓ 58 030
Saldo aan die einde van die jaar	bewerking	☑ 149 640	☑ 181 240

17

3.3 STAAT VAN FINANSIËLE POSISIE OP 28 FEBRUARIE 2023

BATES		
NIE-BEDRYFSBATES	TB – BB	4 036 080 ☒
Vaste bates	balanseerende syfer	3 570 480 ☒
Finansiële bates 582 000 – 116 400		465 600 ✓✓
BEDRYFSBATES	bewerking	677 990 ☒
Voorrade 286 400 ✓ - 1 800 ✓		284 600 * ☒
Handels en ander ontvangbares 204 600 - 10 230 ✓ + 62 420 ✓		256 790 * ☒
Kontant en kontantekwivalente 20 200 + 116 400 see finansiële bates		136 600 ✓ ☒
TOTALE BATES	sien TE en L	4 714 070 ☒
EKWITEIT EN LASTE		
EIENAARSBELANG	bewerking	3 130 880 ☒
Kapitaal		2 800 000
Privaatrekeninge	(149 640 + 181 240) sien 3.2	330 880 ✓ ☒
NIE-BEDRYSLASTE		518 330
Verbandlening 710 500 + 78 200 – 178 900 609 800 ✓✓ – 609 800 x 15% 91 470 ✓ ☒		518 330 * ☒
BEDRYFSLASTE	bewerking	1 064 860 ☒
Handels en ander betaalbares 763 860 + 75 330 ✓ + 32 700 ✓		871 890 * ☒
Huidige deel van lening	sien lening hierbo	91 470 ☒
Bankoortrekking		101 500 ✓
TOTALE EKWITEIT EN LASTE	AHB + NBL + BL	4 714 070 ☒

-1 F vreemde items maks. -2; misplaaste items → ken slegs punte vir bewerkings toe
 -1 P aanbieding (maks. -2 indien nie gepaste besonderhede)

*een deel korrek

29

TOTALE PUNTE

50

VRAAG 4

4.1 Bereken die volgende finansiële aanwysers op 28 Februarie 2023.

% bedryfsuitgawes op verkope	
BEWERKINGS	ANTWOORD
$\frac{845\,100}{3\,380\,400} \times \frac{100}{1}$ LET WEL: * 100 is nie een deel korrek Moet nie punte toeken indien teller en noemer omgeruil is.	25% ✓✓ een deel korrek % teken nie nodig nie
Vuurproefverhouding	
BEWERKINGS	ANTWOORD
$\frac{557\,800 - 231\,800}{183\,400 + 142\,600} \text{ OF } \frac{326\,000 \checkmark\checkmark}{278\,900 \checkmark}$	1,2 : 1 ✓ een deel korrek; in die formaat x : 1
Skuld-ekwiteitverhouding	
BEWERKINGS	ANTWOORD
$1\,300\,200 \checkmark : 2\,176\,210 \checkmark$	0,6 : 1 ✓ een deel korrek; in die formaat x : 1
% Opbrengs op gemiddelde vennote (eienaars) ekwiteit	
BEWERKINGS	ANTWOORD
$\frac{591\,570 \checkmark}{\frac{1}{2} \checkmark (2\,176\,210 \checkmark + 1\,945\,920 \checkmark)} \times \frac{100}{1}$ 4 122 130 twee punte 2 061 065 drie punte LET WEL: *100 is nie een deel korrek Moet nie punte toeken indien teller en noemer omgeruil is.	28,7% ✓ een deel korrek % teken nie nodig nie

2

4

3

5

- 4.2 **Verduidelik of die besigheid sy uitgawes doeltreffend bestuur. Identifiseer TWEE finansiële aanwysers (met syfers) om jou verduideliking te ondersteun.**

Enige TWEE finansiële aanwysers ✓ ✓ syfers ✓ ✓ verduideliking ✓ ✓

% bedryfsuitgawes op verkope het afgeneem/verbeter (van 29%) tot 25% sien 4.1

% netto wins op verkope het toegeneem/verbeter (van 13%) tot 17,5%

Die besigheid bestuur uitgawes goed. 'n Afname in bedryfsuitgawes en 'n verbetering in verkope het bygedra tot 'n aansienlike toename in netto wins.

6

- 4.3 **Vennoot Yozo is bekommerd oor die likiditeitsposisie. Verduidelik of hy geregverdig is of nie. Haal TWEE finansiële aanwysers aan, met syfers.**

Enige TWEE finansiële aanwysers ✓ ✓ syfers ✓ ✓ kommentaar ✓ ✓

Bedryfsverhouding het toegeneem (van 1,6 : 1) tot 2 : 1

Vuurproefverhouding het toegeneem/verbeter (van 0,7 : 1) tot 1,2 : 1 sien 4.1

Debiteure- invorderingsperiode het afgeneem/verbeter (van 36 dae) tot 29 dae

Hy moet nie bekommerd wees nie, want die besigheid het genoeg bedryfs- of likiede bates om korttermynskuld te dek.

Invordering van debiteure het ook verbeter – dit is 'n aanduiding dat kontant vinniger inkom.

6

- 4.4 **Die vennote het die maandelikse paaielemente op die lening verhoog. Verduidelik die effek hiervan op die finansiële risiko van die onderneming. Haal EEN finansiële aanwyser aan met syfers ter ondersteuning van jou verduideliking.**

Finansiële aanwyser ✓ Syfer(s) met tendens ✓

Skuld-ekwiteitverhouding het afgeneem/verbeter (van 0,7 : 1) tot 0,6 : 1

Verduideliking: ✓ ✓

Alhoewel die skuld-ekwiteitverhouding verbeter het, is die maatskappy steeds 'n hoë risiko / maak te veel op geleende kapitaal staat.

4

- 4.5 **Verduidelik of die vennote tevrede moet wees met die % opbrengs wat verdien word deur hul belegging in hierdie vennootskap. Haal EEN finansiële aanwyser aan, met syfers.**

Finansiële aanwyser ✓ Syfer(s) met tendens ✓

% Opbrengs op gemiddelde vennote (eienaars) ekwiteit het toegeneem/verbeter (van 17,8%) tot 28,7%

sien 4.1

Verduideliking: ✓ ✓ (vergelyking met rente op vaste deposito) ✓

Die opbrengs is hoër as alternatiewe beleggings. (8%)

5

TOTALE PUNTE

35

TOTAAL: 150